

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων (5. Khuddaka Nikāya)

21. Το καθοδηγητικό κείμενο (21. Peṭakopadesapāṭi)

3. Τρίτο επίπεδο των τοποθετήσεων που βασίζονται στις ομιλίες
(3. Suttādhīṭṭhānatatīyabhūmi)

[Pe 3, PTS 60-73]

PaliVerse

5. Η συλλογή των μικρών κειμένων

21. Το καθοδηγητικό κείμενο

3. Τρίτο επίπεδο των τοποθετήσεων που βασίζονται στις ομιλίες

32. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της ομιλίας;

Το θεμέλιο της απληστίας, το θεμέλιο του μίσους, το θεμέλιο της αυταπάτης, το θεμέλιο της μη-απληστίας, το θεμέλιο του μη-μίσους, το θεμέλιο της μη-αυταπάτης, το θεμέλιο της σωματικής πράξης, το θεμέλιο της λεκτικής πράξης, το θεμέλιο της νοητικής πράξης, το θεμέλιο της ικανότητας της πίστης, το θεμέλιο της ικανότητας της ενεργητικότητας, το θεμέλιο της ικανότητας της μνήμης, το θεμέλιο της ικανότητας της αυτοσυγκέντρωσης, το θεμέλιο της ικανότητας της σοφίας.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της απληστίας;

Για το ον που ταραάζεται από λογισμούς, που έχει έντονη λαγνεία, που παρατηρεί το ωραίο·
η επιθυμία περισσότερο αυξάνεται, αυτός βέβαια κάνει σφιχτό τον δεσμό.

«Που ταραάζεται από λογισμούς» σημαίνει το ηδονικό πάθος. «Που παρατηρεί το ωραίο» σημαίνει το αντικείμενο του ηδονικού πάθους. «Η επιθυμία περισσότερο αυξάνεται» σημαίνει η ηδονική επιθυμία. «Αυτός κάνει σφιχτό τον δεσμό» σημαίνει τη λαγνεία· έτσι όποιο φαινόμενο έχει τεθεί ως ρίζα, εκείνο ακριβώς το φαινόμενο εδώ πρέπει να κατανοηθεί. Ο Ευλογημένος δεν διδάσκει ένα φαινόμενο αναφερόμενος σε άλλο φαινόμενο. «Του οποίου ο λογισμός» σημαίνει ο ηδονικός λογισμός· εκείνος ακριβώς ο λογισμός υποδεικνύεται με τον ηδονικό λογισμό. «Που έχει έντονη λαγνεία» υποδεικνύει το αντικείμενο εκείνου ακριβώς του λογισμού. «Που παρατηρεί το ωραίο, η επιθυμία περισσότερο αυξάνεται» υποδεικνύει εκείνη ακριβώς τη λαγνεία ως ηδονική επιθυμία. «Αυτός κάνει σφιχτό τον δεσμό» υποδεικνύει εκείνον ακριβώς τον νοητικό δεσμό της επιθυμίας. Έτσι πρέπει να αξιολογείται στους στίχους. Έτσι και στις επεξηγήσεις.

Εκεί ο Ευλογημένος υποδεικνύει ένα φαινόμενο με τρεις τρόπους: ως προς το επακόλουθο, ως προς την αιτία, ως προς τον καρπό.

Αυτός που δίνει είναι αγαπητός, πολλοί τον ακολουθούν, και φήμη αποκτά και η δόξα του αυξάνεται·
χωρίς αμνηχανία εισέρχεται στη συνέλευση, με αυτοπεποίθηση είναι ο γενναιόδωρος άνθρωπος.

Όποια δωρεά κι αν δίνουν, αυτή είναι η αξιέπαινη πράξη που συνίσταται στη δωρεά. Εκεί είναι η αιτία. Και αυτό. «Πολλοί τον ακολουθούν, φήμη» σημαίνει και η καλή φήμη διαδίδεται στον κόσμο, ότι γίνεται αγαπητός και ευχάριστος σε πολύ κόσμο.

Και ότι πεθαίνει χωρίς τύψεις, αυτό είναι το επακόλουθο. Ότι με την κατάρρευση του σώματος επαναγεννιέται μεταξύ των θεών, αυτός είναι ο καρπός. Αυτό είναι το θεμέλιο της απληστίας.

33. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο του μίσους;

«Όποιος σκοτώνει έμβιο ον, και λέει ψέματα·
στον κόσμο παίρνει το μη δοσμένο, και πηγαίνει με τη γυναίκα άλλου·
και στην κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, όποιος
άνθρωπος αφοσιώνεται.

Χωρίς να εγκαταλείψει τις πέντε έχθρες, ονομάζεται ανήθικος·
με την κατάρρευση του σώματος ο άσοφος, επαναγεννιέται στην κόλαση.

«Όποιος σκοτώνει έμβιο ον»: ο κυριευμένος από μίσος σκοτώνει έμβιο ον. «Και λέει ψέματα»: για να βλάψει με μίσος λέει ψέματα. «Και στην κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, όποιος άνθρωπος αφοσιώνεται»: το μίσος είναι η πηγή. Και όποιος αφοσιώνεται στην κατανάλωση οινοπνευματωδών ποτών και ηδυπότων, όπως αυτός που συναναστρέφεται με τη γυναίκα άλλου, δημιουργεί έχθρους.

«Χωρίς να εγκαταλείψει τις πέντε έχθρες»: η υπέρβαση των πέντε κανόνων της ζητιανιάς, αυτός είναι ο προσδιορισμός όλων όσων γεννιούνται από το μίσος· με αυτή ακριβώς την πράξη που γεννήθηκε από το μίσος ονομάζεται ανήθικος· κι αυτό το φαινόμενο πρέπει να αναλυθεί με την αιτία και με το επακόλουθο και τον καρπό.

Τρία είναι τα χαρακτηριστικά του αδαούς -μιλάει προσβλητικά και σκέφτεται κακές σκέψεις και κάνει ανάρμοστες πράξεις. Εκεί ό,τι προσπαθεί με το σώμα και με την ομιλία, αυτό είναι το να κάνει ανάρμοστες πράξεις. Εκεί όπως λέει ψέματα όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, αυτή είναι η προσβλητική ομιλία του. Και ό,τι σκέφτεται ως κακή νοητική συμπεριφορά, θυμό, αυτή είναι η κακή σκέψη του. Αυτός που διακατέχεται από αυτά τα τρία χαρακτηριστικά του αδαούς βιώνει τρία αντίστοιχα βάσανα και δυσaréσκειας, και αυτός είτε έχει πάει σε συνέλευση είτε σε συγκέντρωση, μιλούν την αντίστοιχη συζήτηση. Όταν αυτός ακολουθεί τις δέκα φαύλες πορείες πράξεων που αρχίζουν με τον φόνο έμβιων όντων, αυτός εξαιτίας αυτού βιώνει πόνο και δυσaréσκεια. Επιπλέον, όταν βλέπει έναν κλέφτη που έχει αδικήσει τον βασιλιά, που έχει συλληφθεί από τον βασιλιά και του έχει αφαιρεθεί η ζωή, σε αυτόν έρχεται η σκέψη: «Αν ο βασιλιάς μάθαινε και για μένα, ο βασιλιάς θα με συλλάμβανε και θα μου αφαιρούσε τη ζωή»· αυτός εξαιτίας αυτού βιώνει πόνο και δυσaréσκεια. Επιπλέον, όταν ο αδαής βρίσκεται ανεβασμένος στο κάθισμα, σκεπτόμενος «ποιος θα είναι ο προορισμός μου πεθαίνοντας από εδώ, μετά τον θάνατο», αυτός εξαιτίας αυτού βιώνει πόνο και δυσaréσκεια· έτσι το χαρακτηριστικό του αδαούς είναι η αιτία. Τα τρία αντίστοιχα βάσανα είναι το επακόλουθο. Με την κατάρρευση του σώματος επαναγεννιέται στις κολάσεις, αυτός είναι ο καρπός. Αυτό είναι το θεμέλιο του μίσους.

34. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της αυταπάτης;

Εκατό και χιλιάδες κοσμικούς κύκλους θα περιπλανηθεί·
ή ακόμα περισσότερο από αυτό, από μήτρα σε μήτρα θα πηγαίνετε.

Μέσω της μη προσκόλλησης στον λόγο του Βούδα, θεωρώντας τις δραστηριότητες ως εαυτό·
θα τερματίσουν τον πόνο, αυτό δεν είναι δυνατόν.

Αυτός που έχει εισέλθει σε αυτή την περιπλάνηση στον κύκλο των επαναγεννήσεων χωρίς εντοπίσιμη αρχή, γεννιέται και πεθαίνει, αυτό έχει ως αιτία την άγνοια. Και όσοι είναι οι σκοποί των δραστηριοτήτων, και αυτοί έχουν ως συνθήκη την άγνοια· η μη όραση του λόγου του Βούδα, αυτό εκτίθεται ακριβώς στην ομιλία για την άγνοια. Και αυτός που θεωρεί τις δραστηριότητες ως εαυτό, υιοθετεί πέντε λανθασμένες απόψεις σχετικά με τα πέντε συναθροίσματα. «Αυτό είναι δικό μου, αυτό είμαι εγώ, αυτό είναι ο εαυτός μου», αυτή η ομιλία τοποθετήθηκε στην άγνοια, κατατέθηκε στην άγνοια. Έτσι ο Διδάσκαλος υποδεικνύει στην ομιλία με τη μέθοδο και τη Διδασκαλία. Με το μη-κοινό, αυτό ακριβώς πρέπει να υποδειχθεί εκεί. Όχι κάτι άλλο.

Όποιοι πράγματι, μοναχοί, ασκητές ή βραχμάνοι δεν κατανοούν «αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος», τις τέσσερις αλήθειες αναλυτικά, η μη κατανόηση εκεί, αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος, αυτή είναι η αιτία. Μη κατανοώντας, δημιουργεί ποικίλες δραστηριότητες, αυτό είναι το επακόλουθο. Και ότι αγκιστρώνεται σε λανθασμένες απόψεις «μόνο αυτό είναι αλήθεια και οτιδήποτε άλλο είναι μάταιο», αυτό είναι το επακόλουθο. Ότι γεννά επαναγέννηση, αυτός είναι ο καρπός. Και αυτό το φαινόμενο εκτίθεται ως προς την αιτία και ως προς τον καρπό και ως προς το επακόλουθο.

Εδώ όμως κάποια φαινόμενα είναι κοινά. Η αιτία βέβαια θα τοποθετηθεί από την αρχή στην ομιλία. Όπως τι θα ήταν; Αυτές οι τέσσερις, μοναχοί, πορείες προκατάληψης. Εκεί και ότι ενεργεί με προκατάληψη λόγω επιθυμίας και ότι ενεργεί με προκατάληψη λόγω φόβου, αυτή είναι η απληστία, η φαύλη ρίζα. Ότι λόγω μίσους, αυτό είναι ακριβώς το μίσος. Ότι λόγω αυταπάτης, αυτή είναι ακριβώς η αυταπάτη. Έτσι αυτές οι τρεις φαύλες ρίζες πρέπει να εξεταστούν από την αρχή. Όπου ένα πρέπει να υποδειχθεί, εκεί ένα υποδεικνύεται. Ομοίως δύο όπως τρία· διότι χωρίς να έχουν τοποθετηθεί από την αρχή, ούτε η αιτία ούτε το επακόλουθο ούτε ο καρπός πρέπει να υποδειχθεί.

Και αυτός είναι εδώ ο στίχος -

Λόγω επιθυμίας, μίσους, φόβου και αυταπάτης, όποιος παραβαίνει τον κανόνα·

η φήμη του μειώνεται, όπως η σελήνη στη σκοτεινή δεκαπενθήμερο.

Πού είναι η επιθυμία και αυτή η απληστία, όπως έχει υποδειχθεί προηγουμένως. Αυτό είναι το θεμέλιο της αυταπάτης.

35. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της μη-απληστίας;

«Αυτόν που ζει παρατηρώντας το μη ελκυστικό, καλά συγκρατημένο στις ικανότητες·

και γνωρίζοντας το μέτρο στην τροφή, πιστό, καταβάλλοντας έντονη ενεργητικότητα·

αυτόν πράγματι δεν καταβάλλει ο Μάρα, όπως ο άνεμος έναν βράχινο ορεινό όγκο».

Εκεί όποια είναι η εξέταση του μη ελκυστικού, αυτή είναι η απάρνηση μέσω της ενόρασης του κινδύνου στις ηδονές. Καλά συγκρατημένος στις ικανότητες, για την εκπλήρωση αυτής ακριβώς της μη-απληστίας, μέσω της μη προσκόλλησης στο καθαρισμένο δικό μου αισθητηριακό πεδίο. «Και γνωρίζοντας το μέτρο στην τροφή» σημαίνει η εγκατάλειψη της επιθυμίας για γεύση. Έτσι αυτή η μη-απληστία διατηρείται ως προς τη βάση μέσω της παρατήρησης του μη ελκυστικού· αυτή η μη-απληστία είναι η αιτία. Διατηρείται ως προς το πεδίο μέσω του φρουρείν τις θύρες των αισθήσεων, διατηρείται ως προς το υπερπέραν μέσω της μετριοπάθειας στο φαγητό· αυτό είναι το επακόλουθο. «Αυτόν πράγματι δεν καταβάλλει ο Μάρα, όπως ο άνεμος έναν βράχιο ορεινό όγκο»· αυτός είναι ο καρπός. Έτσι όποιο ακριβώς φαινόμενο τοποθετήθηκε στην αρχή, αυτό ακριβώς και στη μέση και στο τέλος.

Δεν βλέπω, μοναχοί, κανένα άλλο φαινόμενο για τη μη-έγερση της μη εγερμένης ηδονικής επιθυμίας ή για την εγκατάλειψη της εγερμένης, όπως αυτό, το σημάδι της ρυπαρότητας. Εκεί σε αυτόν που εφαρμόζει προσοχή στο σημάδι της ρυπαρότητας, η μη εγερμένη ηδονική επιθυμία δεν εγείρεται, και η εγερμένη ηδονική επιθυμία εγκαταλείπεται. Αυτή είναι η βάση της μη-απληστίας. Ότι πάλι το μη εγερμένο ηδονικό πάθος εξαντλεί το πάθος για υλική μορφή και το πάθος για άυλη ύπαρξη, έτσι αυτός είναι ο καρπός. Έτσι και αυτό το φαινόμενο υποδείχθηκε ως προς την αιτία και ως προς το επακόλουθο και ως προς τον καρπό. Αυτό είναι το θεμέλιο της μη-απληστίας.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο του μη-μίσους;

«Ακόμη κι αν σε ένα μόνο έμβιο ον με μη κακόβουλο νου, δείχνει φιλικότητα, γίνεται επιδέξιος με αυτό· και αυτός που συμπονά νοητικά όλα τα έμβια όντα, ο ευγενής παράγει άφθονη αξιέπαινη πράξη.

«Ακόμη κι αν σε ένα μόνο έμβιο ον με μη κακόβουλο νου δείχνει φιλικότητα», αυτό είναι το μη-μίσος. Με την εξάλειψη η απόλαυση, «γίνεται επιδέξιος με αυτό» σημαίνει ότι συνδεδεμένος με αυτή την καλή νοητική κατάσταση φτάνει στον προσδιορισμό της Διδασκαλίας. «Επιδέξιος» όπως μέσω της σοφίας είναι σοφός, μέσω της φρόνησης είναι φρόνιμος. «Ο ευγενής παράγει άφθονη αξιέπαινη πράξη» σημαίνει ότι αυτό ακριβώς είναι το επακόλουθο αυτού, του εγκόσμιου, όχι βέβαια του υπερκόσμιου. Εκεί όποια είναι η φιλική διάθεση, αυτή είναι η αιτία. Ότι γίνεται επιδέξιος, αυτό είναι το επακόλουθο. Όσο χωρίς κακία παράγει πολλή αξιέπαινη πράξη στο επίπεδο, αυτός είναι ο καρπός. Έτσι το μη-μίσος υποδείχθηκε ως προς την αιτία και ως προς το επακόλουθο και ως προς τον καρπό.

Έντεκα οφέλη της απελευθέρωσης του νου μέσω της φιλικότητας. Εκεί όποια είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της φιλικότητας, αυτή είναι η απελευθέρωση του νου μέσω της φθίσης της λαγνείας στις ευγενείς διδασκαλίες, η αιτία του εγκόσμιου επιπέδου, ότι είναι ευτυχής και ευχάριστος στο μέλλον για τους ανθρώπους, αυτά τα έντεκα φαινόμενα είναι το επακόλουθο. Και ότι αυτός που δεν έχει ολοκληρώσει επαναγεννιέται στο σώμα του Βράχμα. Αυτός είναι ο καρπός. Αυτό είναι το θεμέλιο του μη-μίσους.

36. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της μη-αυταπάτης;

«Η σοφία είναι η άριστη στον κόσμο, αυτή που οδηγεί στη διείσδυση·

με την οποία κατανοεί ορθά, την εξάλειψη της γέννησης και του θανάτου.»

«Η σοφία είναι η άριστη» είναι το θέμα. «Που οδηγεί στη διείσδυση» σημαίνει ότι σε αυτή που οδηγεί στο Νιμπάνα διεισδύει όπως πραγματικά είναι. «Κατανοεί ορθά την εξάλειψη της γέννησης και του θανάτου» είναι η μη-αυταπάτη. «Σοφία» είναι η αιτία. Αυτό που κατανοεί, αυτό είναι το επακόλουθο. Η εξάλειψη της γέννησης και του θανάτου, αυτός είναι ο καρπός. Έτσι η μη-αυταπάτη υποδείχθηκε με την αιτία και με το επακόλουθο και με τον καρπό.

Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι ικανότητες: η ικανότητα του «θα γνωρίσω το άγνωστο», η ικανότητα της τελικής απελευθερωτικής γνώσης, η ικανότητα του κατόχου της τελικής απελευθερωτικής γνώσης. Εκεί ποια είναι η ικανότητα του «θα γνωρίσω το άγνωστο»; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός για την πλήρη συνειδητοποίηση της ευγενούς αλήθειας του υπαρξιακού πόνου που δεν έχει συνειδητοποιηθεί πλήρως γεννά θέληση, προσπαθεί, ξεκινά ενεργητικότητα, καταβάλλει διαρκή προσπάθεια στη συνείδηση, αγωνίζεται. Έτσι πρέπει να γίνει για τις τέσσερις ευγενείς αλήθειες. Εκεί ποια είναι η ικανότητα της τελικής απελευθερωτικής γνώσης; Εδώ, μοναχοί, ένας μοναχός κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η ευγενής αλήθεια του υπαρξιακού πόνου», και η οδός· αυτή είναι η ικανότητα της τελικής απελευθερωτικής γνώσης. Με την εξάλειψη των νοητικών διαφθορών γίνεται χωρίς νοητικές διαφθορές· αυτή ονομάζεται η ικανότητα του κατόχου της τελικής απελευθερωτικής γνώσης. Έτσι αυτή η σοφία, αυτή είναι η αιτία. Ότι γεννά θέληση και προσπαθεί, ότι κατανοεί, αυτό είναι το επακόλουθο. Με το οποίο υπάρχει η αιτία για την πλήρη εξάλειψη των νοητικών διαφθορών, ότι στην εξάλειψη εγείρεται η γνώση, και η γνώση της μη-έγερσης, αυτό είναι το επακόλουθο. Η Αξιότητα, αυτός είναι ο καρπός. Εκεί «η γέννησή μου έχει εξαιρεθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει», αυτή είναι η γνώση της εξάλειψης. «Κατανοώ ότι δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης», αυτή είναι η γνώση της μη-έγερσης. Έτσι αυτές οι ικανότητες, η μη-αυταπάτη υποδείχθηκε με την αιτία και με το επακόλουθο και με τον καρπό. Αυτά τα μη-κοινά υποδείχθηκαν.

Εκεί ποιες είναι οι κοινές καλές ρίζες; Θα σας διδάξω, μοναχοί, το καλό και την καλή ρίζα. Εκεί ποια είναι η καλή ρίζα; Η μη-απληστία, το μη-μίσος, η μη-αυταπάτη. Εκεί τι είναι το καλό; Οι οκτώ ορθές πορείες, από την ορθή άποψη μέχρι την ορθή αυτοσυγκέντρωση. Εκεί οι καλές ρίζες, αυτή είναι η αιτία. Και ότι η μη-απληστία προκαλεί τρεις πράξεις - τον λογισμό, την προσπάθεια και την αυτοσυγκέντρωση - αυτό είναι το επακόλουθο της μη-απληστίας. Εκεί το μη-μίσος, αυτή είναι η αιτία. Ότι εδραιώνει τρία φαινόμενα - την ορθή ομιλία, την ορθή πράξη και τον ορθό βιοπορισμό - αυτό είναι το επακόλουθο. Εκεί η μη-αυταπάτη είναι η αιτία· ότι εδραιώνει δύο φαινόμενα - τη μη διεστραμμένη ενόραση και τη μη λανθασμένη έκφραση - αυτό είναι το επακόλουθο. Αυτής της άγιας ζωής ο καρπός, οι δύο απελευθερώσεις - η απελευθέρωση του νου μέσω της φθίσης της λαγνείας και η απελευθέρωση μέσω σοφίας μέσω της φθίσης της άγνοιας - αυτός είναι ο καρπός. Έτσι αυτές οι τρεις καλές ρίζες υποδείχθηκαν ως προς την αιτία και ως προς το επακόλουθο και ως προς τον καρπό. Έτσι τα κοινά καλά πρέπει να διεισδυθούν.

Όπου δύο, όπου τρία. Και αυτός είναι εδώ ο στίχος.

«Το μετρήσιμο και το αμέτρητο, την προέλευση, τη δραστηριότητα της υπαρχξης εγκατέλειψε ο σοφός·

Χαίροντας εσωτερικά, αυτοσυγκεντρωμένος, έσπασε σαν θώρακα την αυθυπαρξία».

«Το μετρήσιμο και το αμέτρητο, την προέλευση» σημαίνει το μετρήσιμο συνθηκοκρατημένο και το αμέτρητο μη συνθηκοκρατημένο. Εκεί όσα είναι συνθηκοκρατημένα είναι μετρήσιμα, αυτά τα δύο φαινόμενα, η απόλαυση και ο κίνδυνος, ζυγίζονται. Τόση είναι η απόλαυση στις ηδονές. Τόσος είναι ο κίνδυνος αυτού, αυτή είναι η διαφυγή· έτσι κατανοεί το Νιμπάνα. Με δύο λόγους είναι αμέτρητο και δεν είναι δυνατόν να ζυγιστεί. Τόσο είναι αυτό, δεν είναι αυτό το υπέρτατο· γι' αυτό είναι αμέτρητο. Έπειτα, αφού το έκανε κόσμημα που επιτυγχάνεται, είναι αμέτρητο λόγω της θαυμαστής φύσης του. Εκεί η γνώση και η ενόραση μέσω της κατανόησης του καλού, αυτή είναι η μη αυταπάτη. Ό,τι εκεί είναι γνωστό ως εγκατάλειψη των δραστηριοτήτων της ύπαρξης, αυτή είναι η μη-απληστία. Ό,τι «χαίροντας εσωτερικά, αυτοσυγκεντρωμένος» είναι η συγκέντρωση της διάσπασης, αυτό είναι το μη-μίσος. Έτσι αυτές είναι οι τρεις καλές ρίζες. «Το μετρήσιμο και το αμέτρητο, την προέλευση»· αυτή είναι η μη αυταπάτη. Η απληστία που είναι η σύγκλιση των δραστηριοτήτων της ύπαρξης, η απόλαυση των ορθών αυτοσυγκεντρώσεων, αυτή είναι η αιτία. Ό,τι «χαίροντας εσωτερικά» είναι η διάρρηξη του κελύφους της άγνοιας, αυτό είναι το επακόλουθο. Αυτή η συμπεριφορά, αυτές οι τρεις καλές ρίζες υποδείχθηκαν ως προς την αιτία και ως προς το επακόλουθο και ως προς τον καρπό.

Σε αυτό το βαθμό αυτή η συμπεριφορά και η αποχή, με τις φαύλες ρίζες λειτουργεί, με τις καλές ρίζες σταματά· και με αυτές τις τρεις κάθε φαύλη ρίζα πηγαίνει στη σύγκλιση. Αυτό στα φαινόμενα ή από τη λέξη υποδείχθηκε ως επιθυμία ή ως οργή ή ως έλλειψη ενσυνειδητότητας ή ως υπολανθάνουσα τάση ή ως περιφρόνηση ή ως θρασύτητα ή ως λησμοσύνη ή ως ζήλια ή ως τσιγκουνιά ή ως αγνωσία, με εκείνα τα θέματα πρέπει να αναλυθεί. Σε όποιον αυτές οι δύο λέξεις, τα εδάφια της Διδασκαλίας, έχουν υποδειχθεί, δεν υπάρχει εκείνη η νοητική μόλυνση, που σε αυτούς τους εννέα όρους πηγαίνει στη συνάντηση και τη σύγκλιση. Αυτή είναι η νοητική μόλυνση, και δεν είναι απληστία, και δεν είναι μίσος, και δεν είναι αυταπάτη.

Όπως οι φαύλες ρίζες, έτσι οι καλές πρέπει να αναλυθούν μέσω της απόρριψης.

Αυτό είναι το θεμέλιο της μη-αυταπάτης.

37. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της σωματικής πράξης;

Ας κάνει καλό με το σώμα, ας είναι συγκρατημένος στο σώμα· εγκαταλείποντας την κακή σωματική συμπεριφορά, ας ασκεί την καλή σωματική συμπεριφορά.

Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι καλές συμπεριφορές. Η αποχή από τον φόνο έμβιων όντων, η αποχή από τη λήψη του μη δοσμένου, η αποχή από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά· αυτό είναι το θεμέλιο της σωματικής πράξης.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της λεκτικής πράξης;

Οι αγαθοί είπαν ότι το καλά ειπωμένο είναι το ύψιστο· ας λέει κανείς σύμφωνα με τη Διδασκαλία, όχι παρά τη Διδασκαλία, αυτό είναι το δεύτερο·

ας λέει το αγαπητό, όχι το δυσάρεστο, αυτό είναι το τρίτο· ας λέει την αλήθεια, όχι το ψέμα, αυτό είναι το τέταρτο.

Και αυτές οι τέσσερις καλές λεκτικές συμπεριφορές· αυτό είναι το θεμέλιο της λεκτικής πράξης.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της νοητικής πράξης;

Ας κάνει καλή πράξη με τον νου, ας είναι συγκρατημένος με τον νου· εγκαταλείποντας την κακή νοητική συμπεριφορά, ας ασκεί την καλή νοητική συμπεριφορά.

Αυτές οι τρεις καλές νοητικές συμπεριφορές, η μη πλεονεξία, ο μη θυμός, η ορθή άποψη· αυτό είναι το θεμέλιο της νοητικής πράξης. Αυτές είναι οι μη-κοινές ομιλίες.

Εκεί ποιες είναι οι κοινές ομιλίες;

Προστατεύοντας την ομιλία, καλά συγκρατημένος με τον νου, με το σώμα δεν θα έκανε μη-καλό· αυτές τις τρεις πορείες πράξης θα εξαγνίσει, θα επιτύχει την οδό που διακηρύχθηκε από τους σοφούς.

Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι εξαγνίσεις -η εξαγνιση της σωματικής πράξης, η εξαγνιση της λεκτικής πράξης, η εξαγνιση της νοητικής πράξης.

Εκεί ποια είναι η εξαγνιση της σωματικής πράξης; Η αποχή από τον φόνο έμβιων όντων, η αποχή από τη λήψη του μη δοσμένου, η αποχή από τη λανθασμένη σεξουαλική συμπεριφορά. Εκεί ποια είναι η εξαγνιση της λεκτικής πράξης; Η αποχή από την ψευδολογία... κ.λπ... η αποχή από τη φλυαρία. Εκεί ποια είναι η εξαγνιση της νοητικής πράξης; Η μη πλεονεξία, ο μη θυμός, η ορθή άποψη. Αυτή είναι η κοινή ομιλία.

Έτσι οι κοινές ομιλίες και οι μη-κοινές ομιλίες πρέπει να διεισδυθούν. Αφού διεισδύσει, με την ομιλία και με το σώμα το νόημα της ομιλίας πρέπει να αναλυθεί.

38. Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της ικανότητας της πίστης;

Όποιος έχει πίστη στον Τατχάγκατα, ακλόνητη, καλά εδραιωμένη· και η ηθική του είναι καλή, αγαπητή στους ευγενείς, επαινεμένη.

Όποιος έχει πεποίθηση στην Κοινότητα, και ευθεία ενόραση· αυτόν τον αποκαλούν μη φτωχό, η ζωή του δεν είναι μάταιη.

Η πίστη πράγματι είναι απόλαυση, επιτυχία, όχι αυτού η πίστη· όλα θα ήταν στον Ευλογημένο, τέτοια είναι η πεποίθηση στη Διδασκαλία.

Αυτό είναι το θεμέλιο της ικανότητας της πίστης.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της ενεργητικότητας;

Ξεκινήστε, προχωρήστε, αφοσιωθείτε στη Διδασχή του Βούδα· Τινάξτε τον στρατό του θανάτου, όπως ο ελέφαντας ένα καλαμένιο σπίτι.

Αυτές οι τέσσερις, μοναχοί, είναι οι ορθές επίμονες προσπάθειες· αυτό είναι το

θεμέλιο της ενεργητικότητας.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της ικανότητας της μνήμης;

Για τον μνήμονα πάντα υπάρχει ευτυχία, ας είναι ευτυχία για τον μνήμονα·
για τον μνήμονα πάντα είναι καλύτερα, ο μνήμων ευημερεί στην ευτυχία.

Οι τέσσερις εφαρμογές της μνήμης πρέπει να αναπτυχθούν αναλυτικά· αυτό είναι το θεμέλιο της ικανότητας της μνήμης.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της ικανότητας της αυτοσυγκέντρωσης;

Αυτού που επιθυμεί, ω αμαξηλάτη των ανθρώπων προς δάμασμα, θεοί και
άνθρωποι με τον νου σκέφτηκαν·
όλα δεν θα γνώριζαν ακόμη και όλα τα έμβια όντα, αυτού που καλλιεργεί τη
γαλήνια αυτοσυγκέντρωση χωρίς διαμάχη.

Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι αυτοσυγκεντρώσεις -με λογισμό και συλλογισμό,
χωρίς λογισμό αλλά μόνο με συλλογισμό, χωρίς λογισμό και συλλογισμό. Αυτό είναι
το θεμέλιο της ικανότητας της αυτοσυγκέντρωσης.

Εκεί ποιο είναι το θεμέλιο της ικανότητας της σοφίας;

Η σοφία είναι η άριστη στον κόσμο, αναλυτικά.

Αυτές οι τρεις, μοναχοί, είναι οι σοφίες -η αποκτημένη μέσω της μάθησης, η
αποκτημένη μέσω του στοχασμού, η αποκτημένη μέσω της διαλογιστικής ανάπτυξης·
αυτή είναι η ομιλία για το θεμέλιο της ικανότητας της σοφίας· αυτά είναι τα θεμέλια
των ικανοτήτων, οι μη-κοινές ομιλίες.

39. Εκεί ποιες είναι οι κοινές ομιλίες για τα θεμέλια των ικανοτήτων;

Χωρίς να είναι χωρίς πάθος για τις ηδονές, αυτός του οποίου οι πέντε
πνευματικές ικανότητες είναι απαλές·
η πίστη και η μνήμη και η ενεργητικότητα, η νοητική ηρεμία και η διόραση·
επιτιθέμενος σε τέτοιο μοναχό, πρώτα ο ίδιος πλήττεται.

Αυτές είναι οι πέντε ικανότητες. Η ικανότητα της πίστης και οι λοιπές ικανότητες
πρέπει να ιδωθούν. Στις τρεις ακλόνητες πεποιθήσεις η ομιλία πρέπει να γίνει
αναλυτικά. Αυτές είναι οι κοινές ομιλίες για τα θεμέλια των ικανοτήτων. Ό,τι έχει
σύνδεση με το καλό ή με το φάυλο, με αυτό το θεμέλιο αυτή η ομιλία πρέπει να
αναλυθεί· κανένα άλλο φαινόμενο δεν πρέπει να αναλυθεί. Εκεί το κοινό καλό και
ούτε καλό ούτε φάυλο, όπως οι κοινές καλές ρίζες και οι κοινές φάυλες ρίζες,
εγκαταλείπει τον εγερθέντα ηδονικό λογισμό... κ.λπ... οι τέσσερις ορθές επίμονες
προσπάθειες, το καλό και το φάυλο.

Εκεί αυτοί είναι οι συνοπτικοί στίχοι

Ο λογισμός πράγματι είναι εγωιστικός· αυτός που δίνει είναι αγαπητός
άνθρωπος, έτσι·
όποιος σκοτώνει έμβιο ον, τρία είναι τα χαρακτηριστικά του αδαούς γι'
αυτόν.

Εκατό και χιλιάδες, και όσοι ασκητές και βραχμάνοι·

λόγω επιθυμίας, μίσους, φόβου και αυταπάτης, και με τις τέσσερις προκαταλήψεις.

Αυτόν που ζει παρατηρώντας το μη ελκυστικό, και το μη ελκυστικό στα σημάδια·

ακόμη κι αν ένα αγαπητό έμβιο ον, οι φίλοι αν είναι καλά ειπωμένοι.

Η σοφία είναι η άριστη στον κόσμο, και καμία άλλη οι τρεις ικανότητες· και οι καλές και φαύλες ρίζες, το μετρήσιμο και το αμέτρητο και η προέλευση.

Ας κάνει καλό με το σώμα, και οι τρεις καλές συμπεριφορές·

οι αγαθοί είπαν ότι το καλά ειπωμένο είναι το ύψιστο, και οι καλές λεκτικές συμπεριφορές.

Και με το σώμα ας κάνει καλό, και οι κακές νοητικές συμπεριφορές·

και αυτός που προστατεύει το σώμα πάντα, και οι τρεις εξαγνίσεις.

Όποιος έχει πίστη στον Τατχάγκατα, και διδάχθηκε στην έγερση·

ξεκινήστε, προχωρήστε, και η ορθή επίμονη προσπάθεια.

Για τον μνήμονα πάντα υπάρχει ευτυχία, η ανάπτυξη της εφαρμογής της μνήμης·

και αυτού που επιθυμεί η μη-αγνωσία, και οι τρεις αυτοσυγκεντρώσεις.

Η σοφία είναι η άριστη στον κόσμο, οι τρεις σοφίες διακηρύχθηκαν·

χωρίς να είναι χωρίς πάθος για τις ηδονές, έτσι ακριβώς οι πέντε πνευματικές ικανότητες.

Έτσι του πρεσβύτερου μοναχού Μαχακατσαγιάνα

που κατοικούσε στο δάσος Τζάμπου, στην Πετακοπαντέσα

το τρίτο επίπεδο ονομάζεται θεμέλιο της ομιλίας.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 5. Η συλλογή των μικρών κειμένων. 21. Το καθοδηγητικό κείμενο. 3. Τρίτο επίπεδο των τοποθετήσεων που βασίζονται στις ομιλίες έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org